

Здоров'я рослин для збереження довкілля

Рослини є джерелом повітря, яким ми дихаємо, і більшої частини їжі, яку ми споживаємо, але ми часто не докладаємо достатніх зусиль щоб зберегти їх здоровими.

Це може мати катастрофічні наслідки!

Щорічно внаслідок впливу небезпечних шкідливих організмів рослин втрачається 40% урожаю сільськогосподарських культур. В результаті мільйони людей по всьому світу не мають достатньої кількості продуктів харчування! Серйозної шкоди зазнає сільськогосподарське виробництво як окремих сільських громад так і цілих країн.

Зміни клімату та діяльність людини змінили екосистеми, стали причиною зменшення біорізноманіття, з'явилися нові території, де можуть успішно розвиватись шкідливі організми рослин

Турбота про довкілля починається з власного будинку, вулиці, парку .

Під егідою ООН, FAO та МКЗР у всьому світі проходять різноманітні акції, присвячені Міжнародному дню здоров'я рослин - 12 травня під гаслом: «Здоров'я рослин, безпечна торгівля та цифрові технології».

Одним із завдань Держпродспоживслужби та її територіальних органів є охорона території України від занесення регульованих шкідливих організмів; виявлення, локалізація і ліквідація регульованих шкідливих організмів; запобігання проникненню регульованих шкідливих організмів у зони, вільні від таких регульованих шкідливих організмів на території України.

Одним з небезпечних шкідливих організмів є **ЯСЕНЕВА СМАРАГДОВА ВУЗЬКОТІЛА ЗЛАТКА**. Вкрай небезпечний шкідник для ясена, деяких видів в'язів, горіху. Також пошкоджує інші листяні породи дерев: тополь, осику, клен, березу, вільху, дуб, граб, липу, ліщину. Свою назву ясенева смарагдова вузькотіла златка (ЯСВЗ) отримала з огляду на забарвлення жуків – смарагдово-зелений із золотистим, бронзувато або фіолетовим блиском, окрас черевця переливчастий червонувато-пурпурний.

Батьківщина ясеневі смарагдової вузькотілої златки (*Agrilus planipennis* Fairmaire) – Корейський півострів, північно-східний Китай, Монголія. У цих регіонах златка заселяє місцеві види ясена та деякі інші породи дерев. Дерева, які заселяє ЯСВЗ гинуть за 1-3 роки.

Основними ознаками пошкодження дерева є:

- *крона стає розрідженою;*
- *крона починає всихати зверху до низу;*
- *під відставшою корою видно личинкові ходи забиті буровою мукою ;*
- *на стовбурі з'являються характерні льотні отвори D-подібної форми.*

На території України златка може активно розмножуватися при середній температурі в +19 і зимувати при -30. Як і інші небезпечні стовбурові шкідники, Ясенева смарагдова златка руйнує деревину у випадку заселення нею в стовбурі живих дерев, так і в стовбурах заготовленої технічної деревини. Основними заходами профілактики подальшого розповсюдження комахи є:

- *визначення меж заселення насаджень шкідником;*
- *встановлення нагляду за її подальшим розвитком, в т.ч. з використанням феромонних пасток бар'єрного типу;*

- *своєчасне вирубування заселених дерев шляхом вибіркових або суцільних санітарних рубок восени або взимку з наступним їх спалюванням;*
- *приваблення в насадження і охорона комахоїдних птахів, особливо дятлів, які знищують личинки і лялечки златки під час зимівлі.*

Державний фітосанітарний інспектор
Головного управління
Держпродспоживслужби в Полтавській області

С. Надтока